

Algebra 1, 7. januar 2014, Facit

Opgave 1

1. $\sigma = (1\ 7)(2\ 5\ 10\ 3)(4)(6\ 8\ 9)$

2. Ordener af σ : Mindste fælles multiplum af 2, 4, 1, 3
 $= 12$

3. $\text{sgn } \sigma = (-1) \cdot (-1) \cdot 1 \cdot 1 = 1$

Opgave 2

1. $[9] \cdot [7] + [5] = [18]$

$$53 = 3 \cdot 15 + 8$$

$$8 = 53 - 3 \cdot 15$$

$$15 = 1 \cdot 8 + 7$$

$$7 = 15 - 8 = 15 - (53 - 3 \cdot 15) = -53 + 4 \cdot 15$$

$$8 = 1 \cdot 7 + 1$$

$$1 = 8 - 7 = (53 - 3 \cdot 15) - (-53 + 4 \cdot 15) =$$

$$2 \cdot 53 - 7 \cdot 15$$

$$[11] \cdot ([9] \cdot [7] + [5])^{-1} = [16] \cdot [-7] = [-77] = [29]$$

2. Ordener af $(\mathbb{Z}/53\mathbb{Z})^*$: $\phi(53) = 52$,
 da 53 er primtal.

Opgave 3

1. $(\mathbb{Z}/9\mathbb{Z})^* = \{[1], [2], [4], [5], [7], [8]\}$

2. Er $[2]$ en frembringer for $(\mathbb{Z}/9\mathbb{Z})^*$?

$$[2], [2]^2 = [4], [2]^3 = [8], [2]^9 = [16] = [7],$$

$$[2]^5 = [2 \cdot 7] = [5], [2]^6 = [2 \cdot 5] = [1]$$

Ja, alle elementer er på formen $[2]^i$.

$(\mathbb{Z}/9\mathbb{Z})^*$ er en cyklik gruppe af orden 6 og
 er derfor isomorf med $\mathbb{Z}/6\mathbb{Z}$.

Opgave 4

$$\begin{aligned}
 1. \quad \sigma &= (1\ 2)(3\ 4\ 5) \\
 \sigma^2 &= (1)(2)(3\ 5\ 4) \\
 \sigma^3 &= (1\ 2)(3)(4)(5) \\
 \sigma^4 &= (1)(2)(3\ 4\ 5) \\
 \sigma^5 &= (1\ 2)(3\ 5\ 4) \\
 \sigma^0 = \sigma^6 &= (1)(2)(3)(4)(5)
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 2. \quad \zeta_6(x_1, x_2, x_3, x_4, x_5) &= \frac{1}{6} \left(x_2 x_3 + x_1^2 x_3 + x_2 x_1^3 + \right. \\
 &\quad \left. x_1^2 x_3 + x_2 x_3 + x_1^5 \right) = \\
 &= \frac{1}{6} (x_1^5 + 2x_1^2 x_3 + 2x_2 x_3 + x_1^3 x_2)
 \end{aligned}$$

Opgave 5

1. G abelsk, $H = \{x \in G \mid x^2 = e\}$.
 H undergruppe:
- $e \in H$
  - $x \in H \Rightarrow x^{-1} = x \Rightarrow x^{-1} \in H$
  - $x, y \in H \Rightarrow (xy)^2 = xyxy = x^2y^2 = e \Rightarrow xy \in H$.
2. G skal være ikke-abelsk. F. eks. den mindste ikke-abelske gruppe, som er S_3 .

Opgave 6

1. $\begin{pmatrix} a & b \\ 0 & 1 \end{pmatrix}^{-1} = \begin{pmatrix} a^{-1} & -ba^{-1} \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$
2. i) neutralt element $\begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} \in G_P$
ii) $\begin{pmatrix} a & b \\ 0 & 1 \end{pmatrix} \in G_P \Rightarrow \begin{pmatrix} a^{-1} & -ba^{-1} \\ 0 & 1 \end{pmatrix} \in G_P$
iii) $\begin{pmatrix} a & b \\ 0 & 1 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} c & d \\ 0 & 1 \end{pmatrix} \in G_P \Rightarrow \begin{pmatrix} a & b \\ 0 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} c & d \\ 0 & 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} ac & ad+b \\ 0 & 1 \end{pmatrix} \in G_P$.

3. Orden af G_P : $(p-1) \cdot p$

4. $\begin{pmatrix} a & b \\ 0 & 1 \end{pmatrix} \in Z(G_p) \iff$

$$\begin{pmatrix} a & b \\ 0 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x & y \\ 0 & 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} x & y \\ 0 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} a & b \\ 0 & 1 \end{pmatrix} \quad \text{for alle } x, y \in F_p, x \neq 0$$

$$\iff ax + b = bx + y \quad \text{for alle } x, y \in F_p, x \neq 0$$

$$\iff a = 1, b = 0$$

$$Z(G_p) = \left\{ \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} \right\}$$

5. H er undergruppe ; som spørgsmål 2

Lad $\begin{pmatrix} 1 & b \\ 0 & 1 \end{pmatrix} \in H, \begin{pmatrix} c & d \\ 0 & 1 \end{pmatrix} \in G_p$

$$\begin{pmatrix} c & d \\ 0 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & b \\ 0 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} c & d \\ 0 & 1 \end{pmatrix}^{-1} = \begin{pmatrix} 1 & cb \\ 0 & 1 \end{pmatrix} \in H$$

Alltså : H er normal undergruppe.

6. i) $e = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}, e \cdot x = 1x + 0 = x, \text{ for alle } x \in S$

ii) $g = \begin{pmatrix} a & b \\ 0 & 1 \end{pmatrix}, h = \begin{pmatrix} c & d \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$

$$\text{Vise } (gh) \cdot x = g \cdot (h \cdot x)$$

Enben: udnyt at matrix-multiplikation er associativ

på $gh \begin{bmatrix} x \\ 1 \end{bmatrix}$

Eller: $(gh) \cdot x = \begin{pmatrix} ac & ad+b \\ 0 & 1 \end{pmatrix} \cdot x = acx + ad + b$.

$$g \cdot (h \cdot x) = g \cdot (cx + d) = a(cx + d) + b$$

7. $\begin{bmatrix} a & b \\ 0 & 1 \end{bmatrix} \in (G_p)_1 \iff \begin{bmatrix} a & b \\ 0 & 1 \end{bmatrix} \cdot 1 = 1 \iff a \cdot 1 + b = 1 \iff b = 1 - a$

$$(G_p)_1 = \left\{ \begin{pmatrix} a & 1-a \\ 0 & 1 \end{pmatrix} \mid a \in F_p, a \neq 0 \right\}$$